

MUHTEMEL HATALAR

Bismillahirrahmanirrahim.

Elhamdülillahi Rabb'il âlemin ve sallallahu ve selleme ala seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ecmain.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin ümmetiyiz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin hadisleriyle dirilmek istiyoruz. Gaflet uykumuzdan hadisler bizi uyandırsın istiyoruz. İnşallah yeniden Enesler yeniden Halidler, yeniden Ömerler olmak için Ömerleri Ömer yapan, Enesleri Enes yapan hadisleri hap gibi ilaç gibi bünyemize katmak istiyoruz inşallah. Bu temenni ile yoldayız. Rabb'imizin bu hususta bize yardım etmesini istiyoruz. Sünneti seviyoruz. Sünneti sevmemeyi tehlikeli buluyoruz. Bu tehlikeyi imandan çıkmak kadar ileri gidebilecek bir tehlike olarak da görüyoruz. Sünnet kelimesini, hadis kelimesini çoluk çocuğun konuştuğu, tartıştığı bir kavram olarak feda edemeyiz. Biz Ümmeti Muhammediz, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin ümmetiyiz. Öyle dirileceğiz inşallah. Bu dirilişimize kadar, kıyamet dirilişimize kadar, dünya dirilişimizi de gerçekleştirmek istiyoruz. Bu arada sünnete karşı hatalar yapıldığında bir noktayı tespit etmemiz lazım. Sünnet kelimesinin kullanıldığı bir noktada, bir Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin Kur'an'ın dışında bize emanet ettiği mirası, kültürüne sünnet diyoruz. Bir de dini hükümlerin bizimle bağlantısını açıklayan kurallardan bir kural olarak sünnet diyoruz. Farz değil vacip değil sünnet diyoruz mesela. Yani bu iki kelime arasında Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin mirası olan sünnet ifadesiyle, bu farz değil sünnettir ifadesi arasında farklılıklar var. Dolayısıyla bir Müslümanın sünnete aykırı davranması eğer Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin mirasına, hadisi şeriflere karşı olması anlamındaysa bunu ucu dinden çıkmaya gidecek kadar fasıklık denecek kadar tehlikeli buluruz. Ama farz olmayan bir iş anlamında sünnettir diyerek sünneti de ihmal ettiyse, yapamadıysa bunu böyle görmüyoruz. Mesela; namaz kılmak farzdır. Namazda ayakta iken kıraat yani Kur'an okumak farzdır. Özellikle Fatiha suresini okumak vaciptir. Namaza başlarken elleri kaldırıp kulaklara kadar kulak yumuşağına kadar getirmek sünnettir. Bir Müslüman namazı inkâr etse dinden çıkar. Namaz kılmasa en büyük kebâirden birini işlemiş olur. Fatiha'yı okumasa, namazda kıraat yapmasa namazı olmamış olur. Ellerini kaldırmasa namazına zarar gelmez. Farz ve vacip olmayan bir şeyi terk ettiği için sevabı eksik olur. Ama namazına zarar gelmez. Bu açıdan bu sünnettir deniyor. Kültür olarak bir bütün olarak sünneti karşıya almak, hadisleri karşıya almak başka şey, o sünnet kültürünün içerisinde bir maddeyi o gün becerip yapamamak başka şey. Bir Müslüman sünnetlerden birisini bir nedenle yapamadığı zaman dinden çıkmaz. Ama sünneti blok olarak karşısına aldığı zaman her şeyden çıkar maazallah. Çünkü Kur'an da iman da akide de her şey o sünnetten geliyor zaten.

Burada biz, bir zemin üzerine sünneti oturtalım, hadisi şerifleri oturtalım. Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme bağımızı oturtalım sonra da bir başlık açmak istiyorum. O başlığımız şu; sünnete karşı hatalar nelerdir ve nereden ortaya çıkıyor? Yani 'neden insanlar hem "kıyamet günü ben Muhammed'in Ümmeti olarak dirileceğim" diyorlar, öyle istiyorlar ki bunda samimilerdir şüphesiz. Kimse kimseyi imana zorlamıyor çünkü. Hem de nasıl Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin en azından nostalgik bir hatıra olarak sünnetine saygı gösterme ihtiyacı hissetmiyorlar? Hadi diyelim ibadet olarak yapmıyorsun yapamıyorsun en azından 'çok değerlidir' filan gibi nezaket göster, protokol uygula. 'Bunu neden yapamıyorlar insanlar? Neden sünneti karşısına alıyorlar? Neden hadisler basit görülüyor?' sorusuna cevap olacağız.

Bir kere bir Müslüman olarak hepimiz sünneti, hadisleri sevgide samimi miyiz diye test konusu yapmak zorundayız. Gerçekten Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi seviyor muyuz? Elbette bir Müslüman'a "Resûlullah'ı seviyor musun?" diye bir soru sorulmaz. Abes bir sorudur bu. Böyle bir soru bir Müslümana sorulamaz. Ama sünneti sorulabilir. Çünkü sünnetin ayrıntılara kaçan bölümlerinde tıkanmış olabilir o Müslüman. Benim peygamber sevgim, Resûlullah seviyorum, sünneti üzerinden test edilebilir. Bu testi kendim de yapabilirim. Bir Müslüman olarak peygamberimi ne kadar seviyorum sorusuna herhalde %3, %20 diyecek halim yok bir insan ne kadar severse o kadar. Sünneti ne kadar seviyorum da ikiye ayırıyoruz. Sünnet ne ise Peygamber o demek. Sünneti de şu kadar seviyorum, hadisleri bu kadar seviyorum diyemeyiz. Yani bir insanın adını sevip kendini sevmemek gibi olur bu. Bu olmaz. Ama bir Müslümanın imanını -burası çok önemli bir nokta- bir

Müslümanın imanını, Peygamber aleyhisselam sevgisini, sünnet pratiği üzerinden test edemeyiz. Ebu Bekir'den başkası kolay kolay o imtihanı kazanamaz zaten. İbni Ömer filan üç kişi beş kişi ancak kazanır. Yani Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bin tane sünneti var diyelim. Bu bin sünneti de haydi göster üzerinde namazda elleri kaldırmak kulaklara dedik mesela yani misvak kullanmak, işte sağ elle yemek yemek vesaire bin tane diyelim. Sabit bir rakam kullanmıyorum ama test için söyleyelim. Müslümanlığımız bu bin sünnet üzerinden ölçülecek diyerek bir anket çalışması yapsak Peygamber'i ümmetsiz bırakırız. Ebu Bekir zaten o listenin başında sonunda bitti. İbni Ömer, beş on sahabe de Selman, Ebu Zer filan kalır yani. Ashabı kıramı bile toptan o listeye sokmak da zorlanabiliriz. Böyle bir test yok. Bunun için de farz, vacip, sünnet diye bir ayırım var zaten. Allah böyle bir ayırım yapmasaydı 'şeriatında ne getirdiyse Peygamber hepsi farz işte, ne sünneti' denseydi bize, Ebu Bekir'le İbni Ömer'i cennete gönderir biz de dışarıda beklerdik o zaman. Ashabı kıramın tamamı bile cennete giremezdi o zaman. Elhamdülillah ki rahmetinden dolayı Allah, Peygamber'i bize örnek olarak gönderdiği halde, onu örnek alacaksınız dediği halde, bir takım işlere farz bir kısım işlere de nafîle sünnet dedi. Farzlardan ölümcül test yapacağım haberiniz olsun dedi. Namaz yok, oruç yok, kanda çok önemli bir hücre kayıp o ayrı. Ama sünnetlere gelince bu bir yarıştı dedi. Hadis-i şerifi Buharî'de Buharî'nin rivayet ettiği, infirat ettiği yani Buharî'de tek başına rivayet edilen hadislerden biridir;

مَنْ عَادَا لَوْلِيَا فَقَدْ آذَنَّهُ بِالْحَرْبِ

Diye başlayan meşhur bir hadis. Yani benim veli kuluma sataşan karşısında beni bulur diye hadis-i şerifi özetleyelim öyle. O hadiste ne buyuruyor Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Allah'tan ne naklediyor; kulum farzlar gibi herhangi bir şeyle bana gelemez. Yani farzların eşi benzeri muadili yok. Ondan sonra kulum nafîlelerle de bana koşar. Kimi elli kilometre süratle koşar. Kimi yetmiş kilometre kimi yüz kilometre kimi beş yüz kilometre yarış arabası gibi. İbni Ömer bir yarış arabası gibi gitti Allah'a, sünnet kaçırmadı. Ne kadar sahih olduğuna dair bilgim yok. Ama böyle bir menkıbe kitaplarında okuduğum için. Normalde abdeste yüzümüz yıkıyoruz ya İbni Ömer göz kapaklarını da açıp içine de su serpermiş aman titiz olsun hadis-i şerif, sünnette;

إِصْبَاغُ الْوُضُوءِ

Diyor ya, göz kapağının altını bile yıkamaya çalışan bir sahabe yani. Sünnet tiryakiliği diyeceğiz. E şimdi onunla yarışmak herhalde akıl karı değil, akli olan biri onunla yarışmaz zaten nereye yarışyorsun. Ama elhamdülillah İbni Ömer geldi siz gelmeyin demedi Allah. O üç yüz kilometre sürat yapıyor. Sen yüz yetmiş kilometreyle gel, diğeri altmış kilometreyle gelsin, sünnetleri Allah esnek bırakmış dostluk ölçüyor bununla. Dolayısıyla sünnetler üzerinden bir sevgi yarışı yapabiliriz ama iman testi, iman yarışı yapamayız. İman testimiz ölümcül kalımcı kimlik testimizi farzlar, haramlar üzerinden yaparız. Sünnet üzerindeki testimiz de Peygamber sallallahu aleyhi ve selleme ne kadar bağlı olduğumuzun testidir. Bu bizim için biraz daha gayret etme, bir hamle daha yapma, iki hadis-i şerif dersi daha yapma gibi sonuçlar doğurur. Yani tekrar burada toparlayayım, biz Müslüman olarak Allah elle celaluhuya baktığımız gibi Peygamber'e bakmıyoruz, Peygamber'i kul olarak 'abduhu ve rasuluhu' diye görüyoruz. Kur'an-a baktığımız gibi hadis-i şeriflere bakmıyoruz. Ama hadis-i şerifleri de Kur'an'ın payandası olarak, açıklaması olarak görüyoruz. Aynı şekilde imanımızı, mü'minlikteki samimiyetimizi farzlar haramlar üzerinden ölçtüğümüz gibi sünnetler üzerinden ölçmüyoruz. Blok olarak sünneti, Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme bağımız görüyoruz. Ama ayrıntıya girdiğimizde olsa daha iyi olur, çok güzel olur, en iyisi böyle olur dediğimiz bir yarış zemini olarak görüyoruz. Yani mesela bin sünnet var dedik örnek olarak bin sünnet var. Ebu Bekir radiyallahu anh dokuz yüz seksen tanesinde muvaffak olmuştur o da bininde değil belki. Bizle ölçüldüğünde tabi zirve şahsiyet. İbni Ömer dokuz yüz yetmişinde muvaffak oldu. Biz de kırk beşinde muvaffak olduk. Babamız küçükken sünnet ettirdi. Bir garanti, bir puan oradan yakaladık. İhtiyarlayınca hacca gidince de sakal bıraktık iki oradan, geriye kaldı. Onlar dokuz yüz sekseni başarmışlardı bizde de dokuz yüz sekseni eksik kaldı, elhamdulillah iki tanesini yaptık. Yoktan iyidir yine deriz ama içimizde bir heyecan üç beş daha

katalım buna olur. Misvak ilave ederim, yemekte Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle elhamdulillah demişti onu derim, iki rekât fazla namaz kılarım. Cuma günü hiçbir şey yapamazsam gülyağı alır parmağıma sürerim 'Resûlullah böyle yapardı' derim, üç puan da oradan kazanırım. Bu bir yarıştı. Açık seçik Buharî'de ki hadis-i şerif çok net bir şekilde bu emri veriyor. Yarışın diyor. Elbette İbni Ömer'i geçmek gibi bir iddiam olmaz benim ama geçmeyi arzu ederim. En azından yakalayalım aynı bulvarda yarışalım diye görürüz. Sünnet ve sünnete bağlılığımızı bu şekilde görüyoruz.

İkinci olarak yapabileceğimiz bir test -bu çok önemli-. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ve kayınpederim, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ve ben, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ve hanımı anam Aişe ve benim anam ve benim eşim, benim kızım yan yana geldiklerinde hiç tereddüt etmeden gözümü kapatıp, 'Aişe' diye mi tutuyorum, 'şey vallahi Aişe anamız çok değerli ama...' mı diyorum? Testi böyle de yapabiliriz. Bu sünnettir dendiğinde 'elhamdulillah bunun sünnet olduğunu öğrendim şükürler olsun' mu diyoruz, 'bu sünnet ama...' mı diyorum? Yani birinci testi nasıl yaptık? Ne kadar sünnet uyguluyoruz diye yaptık. İkinci testi de riskli bir tercih söz konusu olduğunda kalbim cız ediyor mu? Yine bu noktada şöyle bir ayrıntıya gidelim. Yani hala ben eşimi Ebu Bekir'in Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi sevdiğiyse yarıştıracak kadar bir yarışa girecek kadar ikinci plana atamıyorum bir türlü. Tamam, Resûlullah canım kurban feda olsun mevlitler okuyalım filan ama eşim bir başka canım, benimki çok başka, bir tane, hayatım benim. Tabi bu fedakârlık gerektiğinde şiiir yazarken değil. Anama babam canım feda sana bunlar çok kolay. Fedakârlık söz konusu olduğu zaman... Mesela en basit misal; İki tane daire şansımız var. Birincisi yüz bin lira ve camiye yirmi metre mesafede. Ezan duyuluyor, farza yetişiyorsun ezan okununca. İkinci daire seksen bin lira daha da lüks ama camiye üç yüz metre mesafede. Cemaat sünnetinden dolayı fark verip eski bina olduğu halde oradan daire alıyorum risk anında tercih bu işte. Cemaat. Yoksa Peygamber aleyhisselamın karakaş sevdağı değil bizimkisi. Yok ki göreceğimiz karakaş zaten. Karakaştan değerli sünneti var, mirası var. Risk anında, tercih söz konusu olduğunda, o tercihi nasıl yaptığımız önemli bir malzeme.

Bir başka testimiz sallallahu aleyhi ve sellem sünneti hadisi şerifleriyle ilgili. Seviyoruz, ediyoruz bu ümmet hadis dersleri diye bir kültür başlatmış bir ümmettir. Ebu Hureyre'nin etrafında binlerce insan Peygamber'e bakar gibi baktılar. Meşhur bir hatıra, yeri geldiğinde ders olarak onu okuyacağız inşallah. Ebu Hureyre bir gün çarşıya geçiyor insanlara diyor ki "hey millet ne yapıyorsunuz?" diyor. Dikkat ediyorlar "hayrola" diyorlar. "Ya Resûlullah'ın mirası dağıtılıyor mescitte" diyor. İşini bırakan koşuyor bir hatıra kalem, bir hatıra ayakkabı, bir şey çıkar bize ondan diye koşuyorlar. Gelen bakıyor ki mescitte üç beş kişi hadis okuyorlar, bir şey yok. "Ebu Hureyre bizi kandırdı" diyorlar. Geri geliyorlar Ebu Hureyre hala çarşıda "öyle bir şey yok" diyorlar. "Resûlullah'ın hadisten başka mirası yok ki" diyor, "niye almadınız oradan bir hatıra?" Bu Ümmet böyle başlamış. Yani hadis dersine katılmak, çok yorgunum uyukluyorum git orada uyu zararı yok, arkalarda uyu kimsenin uyumasına sebep olma. Peygamber sevgimizi, Peygamber'in kültürünü ilmini öğrenirken ne kadar öne çıkarıyoruz. Burada da bir test yapabiliriz.

Başka bir testimiz, bir Müslüman olarak kaç kişiye Resûlullah hadisi kazandırdım diye bir soru sorabilirim sık sık. Kaç kişiye bu sevgiyi kazandırdım. 'Diyormuş ki Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem...' diye başlayan kaç cümle naklettim. Çünkü veda hutbesinde Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem benden duyan başkasına duyursun, bir söz bile olsa benden taşıyın diye talimat verdi gitti. Bu talimatın bendeki yankısı nedir.

Ve bir başka testimiz, bu testlerin hepsini neden yapıyoruz? İddiamız ne kadar doğru, bunu tespit etmek istiyoruz. Peygamber sevgisinde rakibimiz yok Sultan Fatih'in çocuklarıyız. İstanbul'u fethetmek için gelen ordu bizim ordular, Peygamber de övdü o orduyu altı asır sonra da olsa biz de onların amca çocuklarıyız diye avunup duruyoruz. Ben tabi çift avunuyorum. Çünkü ben Trabzonlu olarak Sultan Fatih bizim orayı da fethettiğine göre bir İstanbul övücüm var bir de Trabzon övücüm var. Bunlar kıyamet günü hiçbir değeri olan laflar değil. O zaman Ebu Cehil meleklerin omzunda cennete gelecek herhalde. Peygamber akrabasıydı üstelik Mekke'nin yanı başında oturuyordu, Kâbe'nin dibindeydi. Kuru övgü bunlar. Bu değil. Ne kadar Resûlullah'a adam kazandırdım. Ne kadar

hadisini yaydım önemli. Bir de çok önemli bir test noktası olarak ne kadar Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem hadisiyle meşgul insanları seviyorum. Hadis âlimini sevmek bir ölçüdür. Çünkü hadis âlimini severken amcan değil dayın değil senin hocan değil üstelik ama onun gözünde Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi görüyorsun sen. Elbette tabii hadis âliminin de bu vasıfları taşıması gerekiyor ayrı bir konu. Yani ağzı sigaralı bir hadis âlimini sevmekte zorlanabilir bir Müslüman. Ağzından müstehcen cümleler çıkan biri hadis âlimi olur mu böyle biri, ayrı bir konu. Ama onu tenkit etmek ayrı bir şey, Buharî'ye hayran olmak ayrı bir şey, Ahmed bin Hanbel'e hayran olmak başka bir şey. Ve zamanına göre Ahmed bin Hanbel sayılacak, yaşadığı çağa göre İbni Mace sayılacak birini sevmek başka bir şey.

Hocam Abdul Fettah Ebu Gudde'den dinlemiştim bir dersinde. Sonra menkıbe kitaplarında tam kaynağını bulmadım. Aramıyordum da zaten hocam kaynağı çünkü. Ebu Davud El-Tıyasi diye bir zat var. Bir gün mescitte birisi yanına yanaşmış. "senden bir şey rica edeceğim, yapar mısın?" demiş, "buyur" demiş. "Ama itiraz etmeyeceksin", "buyur" demiş, "yok yemin et yapacaksın" demiş. Ya ne diyorsun falan zorla "iyi" demiş, "dilini uzatır mısın?" demiş ağzındaki dili. "Bu ne biçim bir istek" demiş. "Söz verdin yapacaksın" demiş. Mecbur uzatmış o da eğilmiş dilini öpmüş. "Akşama kadar Resûlullah diyen bir dil öptüm ya Rabbi" demiş. Çünkü Ebu Davud kitabı olan bir hadis âlimi. Akşama kadar 'Resûlullah dedi ki' 'Resûlullah dedi ki' diyor. Bu bir sevgidir. Böyle bir ibadet çeşidi yok aslında. Sünnet filan değil bu âlimin dilini öpmek. İçinde fokurdayan hasretini konuşuyor adam. Ama şahsına hayran değil o. "bu dil Resûlullah diyor", diyor. Biz kendimizi hadis âlimlerinin, hadise hizmet eden âlimlerin kalbimizdeki yeri üzerinden de test edebiliriz. Elbette onlar bunu ne kadar hak ederler etmezler o onlarla Allah arasındaki bir iş. Biz, bizim hesabımızı görüyoruz. Onlar Allah ile aralarında ne ederlerse etsinler.

Burada İbnul Kayyim El-Cevziyye'nin bir sözü var. Çok değerli, toplu bir şekilde hadisleri ve sünneti ifade ediyor. Özellikle namaz isimli, namaz ve hükümlerini anlatan küçük bir risalesinde zikrediyor. İfadeleri çok hassas... Hadis-i şerifi, sünneti nereye oturttuğunu anlatmak istiyorum. Daha doğrusu biz de yani nereye oturtacağız onu bize öğretiyor. İbni Kayyim El-Cevziyye rahmetullahi aleyh Hanbelî ulemasındandır. Hanbelîler içinde yetişmiş bir âlimdir. Bilhassa akide konularında ve sîret konusunda oldukça yüksek enerjisi olan bir zat rahmetullahi aleyh. Bu sözünü, sünneti, hadis-i şerifleri nasıl anlamamız gerektiğini ortaya koyan bir örnek olarak zikrediyorum. Diyor ki; 'Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden sahih olarak -bu ifade önemli vurguluyorum bunu- sahih olarak ne geldiye, biz onunla Allah'a bağlarız.'

نَدِيمُ اللَّهِ بِكُلِّ مَا صَحَّ عَنْ رَسُولِهِ

Resûlullah'tan sahih olarak bize ne geldiye biz onu din olarak alıyoruz demek yani Allah'a bağlarıyoruz. Ve devam ediyor. 'Hadisleri birbirine kırdırma gibi bir gaflete düşmeyiz.' Yani ne demek? 'Filan zaman böyle demişti, filan sahabeye şöyle demişti' diyerek hadislerinden hadis çürütme gibi bir gaflete düşmeyiz. Bize ondan ne geldiye yeter ki sahih olsun onu duyduk, itaat ettik ya Rabb'i diye alırız. Hadisler bizi nereye götürüyorsa oraya gideriz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem hadislerinden birini alıp diğerini bırakmak gibi bir cahillik yapmayız. Resûlullah'a bir bütün olarak iman ettiğimiz gibi hadislerini de bütün olarak alırız. Cümleleri ben özellikle bu şekilde topladım. Tam tercüme yapılırsa biraz daha farklı bir sonuç, farklı ifadeler olabilir. İbni Kayyim'in bu sözünü derli toplu olarak sünneti ve hadisleri nasıl, nerede tutmamız gerektiğinin ölçüsü olarak alabiliriz rahmetullahi aleyh.

Burada bugün Müslümanlar olarak, sünnete karşı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem mirasına karşı bir takım sıkıntılarla karşı karşıyayız kardeşler. Bu da bizim imtihanımız. Daha önceki derslerde tekit etmiştim. Aynı şekilde vurguluyorum, bütün bu sözlerimizi A B C şahısları için söylemiyorum. Biz Peygamberimizi sallallahu aleyhi ve sellem, onun sünnetini sahipleniyoruz. Kim karşı cepheye gitmek istiyorsa istediği yere geçebilir. Biz, iman ettiğimiz şeyi konuşuyoruz. Birisi 'ben mü'minlerden değilim' diyorsa zaten sen bizim muhatabımız değilsin diyoruz. Birisi evirip çevirip te'vil ederek bir şikle sokmak istiyorsa onun şahsı hakkında hüsnü niyet besleriz. Yanlış anlıyor deriz,

casus demeyiz. Yanlış anlıyor deriz ama şahsını hiçbir zaman muhatap almayız. Ben Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem sünneti üzerinden kendimi test ediyorum, sen de et, diyorum burada. Bu teste göre filanca ölüdür, kâfirdir, zındıktır, fasıktır demiyorum, herkes kendisini test etsin diyorum. Çünkü biz 'la ilahe illallah muhammedun Resûlullah' çatısı altında duruyoruz. Bir kısmı bu çatının kenarında durduğu için yukarıdan yağmur damlıyor olabilir omuzlarında. Yani bir şemsiyeyi iki kişi kullanıyor. Birisi şemsiyenin kenarında durunca yağmur hep onun omzuna damlar ya. Kâfirlerin şeytanın tuzakları onun omzuna damlıyor, damlayan yağmur gibi görüntü veriyor olabiliyor. Biz kimsenin ayıplarını, kayıplarını bulup tespit etmek zorunda değiliz. Vazifemiz bu değil. Vazifemiz iman ettiğimiz Peygamberimizin sünnetine sahip çıkmaktır. Ben Ebu Cehilden mes'ul olmadığım gibi şimdi sünneti hafif görenden de mes'ul değilim. O ve Allah ve Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem kıyamet günü karşılaşacaklar. Evet, gerçekten temiz bir niyetle bir hata ettiyse gafururrahim olan Allah'a gidecek banane. Hiç unutamadığım bir şey zikredeyim. Haccac diye birisi var. Asıl adı Haccac bin Yusuf es-Sakafi'dir. Bizim Türk kültürümüzde Haccac-ı Zalim diye anılır. Mervan bin Hakem zamanında, Abdumelik bin Mervan zamanında, ondan sonra da Melik bin Abdumelik zamanında, Emevîler Döneminde esti kesti fırtına, çok zulmetti, sahabiden insan öldürdü. Çok büyük fırtınalar estirdi. Tabiiinden insanlar öldürdü. Şimdi tabi büyük yara açtı. Çok büyük yara açtı, kapanmaz yaralar açtı. Siyasi hatalar yaptı ama Müslüman. Namazlı niyazlı bir adam, Amerika'dan getirilmiş bir ordu komutanı filan değil. Müslümanların içerisinde yetişmiş birisi, namazlı. Şunları bekletin diyerek namazımı kılıp sonra öldürme emri veren birisi. Ömer bin Abdülaziz rahmetullahi aleyh -raşid halifelerden olduğu kabul edilen- onun sağlığında vefat ediyor Haccac. Şam'a ölüm haberi geliyor. Haberi getiren diyelim hizmetçisi kim getiriyorsa "müjde müjde" diye bağıyor. Ömer de "ne oldu" diyor "ne müjdesi" diyor. "Gittiii gitti" diyor. "Kim gitti" diyor. "Haccac cehenneme gitti" diyor. Yani öldüğünü böyle müjdeliyor. Yüzü gözü değişiyor Ömer bin Abdülaziz'in "buraya gel" diyor. "Evet, her şey öyle görünüyor, ya dün akşam muhteşem bir tövbe ile ahirete gitti ve Allah onu affettiyse ne yapacaksın kıyamet günü" diyor. "Hakikaten Allah affetmediyse dediğin gibi cehenneme gitti ama bu adam kâfir değildi mü'mindi" diyor. Becerip tövbe ettiyse ne yapacaksın, Allah ile onun arasında nasıl duracaksın kıyamet günü diyor. Bırak Rabb'ine gitti ne edeceksen etsin karışma başkasının işine diyor. Büyüklük bu işte Ömer bin Abdülaziz olmak böyle bir şey. Haccac için bile o öyle değerlendirirken bir mü'min için İmam Buhari'ye hakaret etti diye kâfir diyemezsin. O da inşallah senin anladığın senden daha iyisini anlayacak hakikatin peşinde olur inşallah deriz.

Sünnete karşı yanlışlar neler olabilir? Yani kâfirler sünneti ve Peygamberi aleyhissalatu vesselam reddediyorlar, buna zaten denecek bir şey yok ama 'mü'min insanlar sünnete karşı, hadis-i şeriflere karşı gevşekliğe neden yakalanıyorlar? İyi niyetle de olsa neden sünnete karşı pozisyon sahibi oluyorlar?' sorularına cevap bulmaya çalışalım bir nebze. Birinci sorun kardeşler, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem sünneti, yirmi üç yıllık nübüvvet dönemine ait büyük birikimin adıdır. Hira'dan indiğinden taa refik'i âlâya yükseldiği dakikaya kadar yirmi üç yılda, belki on binlerce söz söylemiştir. Binlerce insanla karşılaştı. Binlerce olayın içinde, dışında, kenarında oldu. Ziyaretçileri oldu, ziyarete gitti, hastalandı, yemek yedi, yirmi üç yıl doğru dürüst evine gitmeyen bir insan. Şehir kurdu, devlet kurdu, medeniyet kurdu, yirmi üç yılda düşmanlarıyla savaştı düşmanları mağlup oldu. Habeşistan hicreti var, kendisinin ziyaretleri var. Altmıştan fazla savaş talimatı vermiş, barışlar yapmış. Hastaları olmuş, cenazeleri olmuş. Cenazede konuşmuş, yemek de konuşmuş. Veda hutbesi okumuş, veda namazı kılar gibi sabah namazı kıldırılmış. Yani çok yoğun bir hayatı olan ve on binlerce insanın radarla izler gibi izlediği birisi Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem. Ve ashabi kiram, onun etrafındakiler, tanıtırken onu, bir karıncanın ayağını bıçakla ikiye kesip gösterir gibi tarif ettiler, kaşı şöyle oldu, dudağını şöyle kıpırdattı, gözünü şöyle hareket ettirdi diye karıncanın ayağını ikiye böler gibi bölüp tarif etmişler. Bu sebeple de bazı sahabiler dün Müslüman olmuş bugün bilgi veriyor Peygamber aleyhisselamla ilgili. Aişe annemiz de onu ikaz etmiş "öyle değil sen nereden anladın", "ben böyle anladım" demiş, "dur daha yeni anladın" demiş. Yirmi senelik sahabi de Efendimiz'in ne demek istediğini anlamaya çalışmış, yirmi saatlik sahabi de anlamaya çalışmış. Bilgi aktarımı yapılırken bize hadisler, bütün bu karmaşık ortamda yapılmış. Ebu Bekir radiyallahu anh veya Ömer bir komisyon kurup Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ait sünneti, hadis-i şerifleri bu komisyonda iyice

alfabetik hale getirip eğrisini, doğrusunu, yanlış anlayanını, sağlam anlayanını bir hale getirip bir güzel kitap yapıp ümmete hatıra olarak bırakmadılar. Kur'an için bunu yaptılar. Hadisler için bunu yapmaya vakitleri olmadı. Şeytan ordularını gönderdi hemen, dinin ayakta kalması için uğraşmaktan, bu hadistir hadis değildir diye yazmaya vakitleri olmadı radiyallahu anhum cemian. Dolayısıyla bize hadisler Buharîlere vesaireye kadar bize gelinceye kadar bu karma ortamda üç günlük sahabiyle yirmi senelik sahabinin, kulağı az duyan sahabiyle kıpırdamayı bile duyan sahabinin hepsinin bilgisi karmaşık geldi. Dolayısıyla İbni Hacer gibi bir hadis âlimi oturup bunun yeri budur, bunun yeri budur, bu şu anlama geliyor, bu bu anlama geliyor diye tasnif yapınca kadar bu bilgilerde herkesin tutup paketten alabileceği bir alfabetik sıralama, sağlamını, çürüğünü, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellemin önceki sözlerini, sonra nesheden yani sonra onu değiştirdim diyen uygulamalarını kuş bakışı görecektir İbni Hacerler, Suyutîler, Nevevîlere gelinceye kadar, düşmanın ya da cahilin yanlış anlayacağı şeyler var hadis-i şerifte. Kuş bakışı görmüyor. Bir olayı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem yola çıkarken başlatıyor. Orada on kişiye bir şeyler söylüyor. Devamını mesela yirmi kilometre ilerideki konaklamada konuşuyor. Biraz daha uzantısını o akşamki geceleyecekleri yerde söylüyor. En başta dinleyen sahabi ileriki konuşmada yok. Giderken "bizim evin önünde böyle dedi gitti" diyor. O bilgiyi sadece aldığı zaman adeta namazın birinci rekâtını tarif ediyor. Öğlenin üç rekâtı yok ortada. Onu aldığı zaman bir Müslüman öğle namazı bir rekâttır bak sahabi böyle dedi diyor. Bunun en basit örneği nedir biliyor musunuz? Hadis-i şeriflerden karşınıza çıkar, 'bu kadınların erkeklerle bir arada durma meselesi nereden çıktı ya. Uydurmayın kardeşim Buharî'de hadis var' diyor. E ne var? 'Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem filanca sahabinin evine gitti kadın yatak odasına gitti yatağının kenarına oturdu' diyor. 'Hani erkek kadın mahremiyet vardı' diyor. 'Filanca sahabiye bak' diyor 'Buharî'de Müslim'de hadis' diyor, 'Ebu Davud'da hadis.' Eee... 'Getirdi erkeklere yemek verdi hiçbirisinin akrabası değil bişeyi değil mahremiyet yok aralarında' diyor. Doğru. Bunlar yirminci kilometrelerdeki açıklamalarından haberi yok. İslamiyet yirmi üç yılda indi. Kadınların mahremiyet ölçüleri, ortada oturma durumları yirminci yılda indi. O yirminci yıla kadar yirmi bin olay oldu kadın erkekli. Onları alıp da tek başına uyguladığın zaman "aaaa ıhlamur çiçeğinden yapılmış bu ilaç bak üzerinde yazıyor" diye ıhlamurun kabuklarını toplayıp kaynatıp yiyen adama benziyorsun sen. İhlamur çiçeğinden yapılıyor ama çiçek alınıp kutuya konup verilmiyor sana, bir sürü işlem den geçiyor. İşte bu nedenle İbni Hacerler, Suyutîler, Nevevîler yani hadis-i şerifleri, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemin yirmi üç yıllık hayatını sünnetini kuş bakı izleyebilen âlimler bu ümmet için büyük nimettir. Onların yani Nevevî sahabi değil ebediyen kıyamete kadar da olamayacak ama Nevevîsiz İslam çok zor. Bu sebeple diyoruz ki Nevevî ile İmam Şafii ile ve Ebu Hanife ile uğraşan sıraya ashabi koyacaktır. Geçti mi o barajı barikatı ashabi kiram olacak. Enes ibni Malik olacak onu da atacak. Karşısına Resûlullah çıkacak. Oturup beraber çay içecekler aklınca. Bu nedenle sünneti seniyyenin, hadis-i şeriflerin bu şekilde çoluk çocuğun kurcalayabileceği bir nesne olarak görülmesinin özünde, tabii tasvir etmek için örneklendiriyorum böyle yüzde yüz kaynak göstererek yaptığım bir olay değil bu, yani İslam'ın hicretin birinci senesindeki bir olayı alıyor. Onun üzerinden dokuz sene geçmiş, dokuz defa Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem başka örneğini vermiş. 'E ashap bütün bilgileri niye bize anlattılar o zaman.' Ashabi kiram gördüğü her şeyin sadık tebliğcisi oldu. Allah sana İslam'ı başından sonuna kadar tanıtmak istiyor. O yüzden çok da anlamlı değil 'ben Buharî'yi alıp evde bir okuyayım' diyen birisi şu verdiğim örnekle karşılaşacağı için elli altmış yerde en azından, Allah Allah biz İslam'ı yanlış biliyoruz her halde Ömer Nasuhi Bilmen'in ilmihalinde böyle değil bu mesele diyecek. Ömer Nasuhi Bilmen pişmiş paketlenmiş şeklidir bunun. Sen ise paketlenmeden önce daha konserve kutusuna konmadan önceki sistemine bakıyorsun, zehirleneceksin yanlış yiyorsun gibi bir uygulama var. Birinci sorun bu. Bu noktada şeytanın ağlarına düşmemek lazım.

İkinci olarak da kardeşler, cümlelerimi lütfen istirham ediyorum dikkatli anlayınız. Sünnette aşırı gitmek de sünnet düşmanlığıdır. Nedir aşırı gitmek? Sünnete Allah bir yer biçmiş; Kur'an-ı izah etmek. Kur'anlaştırdığın sünnet baş belasıdır. İmanın da tehlikeye girer maazallah. Sünneti yerinde tutacağız. İçinden bir maddede de aşırılık yapamazsın. Mesela; düşünün bir Müslüman sabah namazının sünnetini kılıyor. Güneşin doğmasına yarım saat var. Zammı sureyi duymuş ki akşam hadis dersinde, Efendimiz zammı sureye Bakara Suresi'ni Ali İmran suresini okudu, üç cüz, hadis dersinde uygulandı sabah namazının sünnetine durdu. Başladı Bakara Suresi'nden okuyor, hem ağlıyor hem

okuyor, hem ağlıyor hem okuyor, ah Resûlullahım sabaha kadar ayağı şişti üstelik diyor, bu sırada güneş doğdu sabahın farzı gitti. Ne kazandı bu Müslüman, cehennem. Cehennem. Kur'an okuyarak cehenneme girdi. Sünnette aşırılık bu... Hâlbuki sen Peygamber aleyhisselamı duymadın mı "Kafirun ve İhlas Suresini oku sabahın sünnetinde" diyor. Niye? Aman tehlikeye girmesin farzı. Vakit riskli bir vakit çünkü. Bunu neye benzetin biliyor musunuz? Musafaha yapmak sünnettir. Musafaha yapıyorsun. Bazen bunla karşılaşılıyor. Uyuşuk, böyle eli neredeyse boyalı sana tutmasın der gibi tutuyor. Bir de hastasın, tedavi görüyorsun, ayakta zor duruyorsun, bir sıkıyor adam elini elim orada kaldı zannediyorsun. Ne yapıyorsun kardeşim de diyemiyorsun. E sünnet ya samimi musafaha yapmak sünnet. Bunlar hep şeytan taktikleri. Musafaha sünnetlerden bir sünnet adamın kemiklerini kırdın. Kul hakkı ile ahirete gideceksin. Adam oradan hastaneye ortopediye gitmesi lazım parmakları birbirine girdi adamın. Yani sünnette aşırılık, sünnetin tuzak olması anlamına gelir. Yani bir ilacı yirmi tane hap var içinde. Her sabah bir tane al tok karnına diyor. Yirmi gün bekleyeceksin, yirmisini de o gün alıyorsun Allah'ın izniyle, anında iyilik anında hastane veya morg. Sünnet hayat düzenidir. Yirmi yılı bir günde yaşayabilir mi bir insan? Sünnet hayatın bütünü demektir. Geceyi, gündüzü, evliliği, cenazeyi, yemeyi, ağlamayı, gülmeyi her şeyi tanzim ediyor sünnet. Hadisler her şeyi Sahih Buharî'nin adı nedir zaten. Resûlullah'ın günlüğü demek. Öyle bir isim vermiş Buharî rahmetullahi aleyh. Biz onu Sahih Buharî diye özetliyoruz. Yani hayattır sünnet. Bunu abartarak şeytana yem oluruz. Basit görerek şeytanın avucunda tutarız. Kendisi yirmi üç yıla yaymış, sen niye yirmi üç dakikaya yayıyorsun ki. Sen de yirmi üç yıla yay. Adım adım. İşte bu adım adımlık için bize Nevevî lazım, Suyutî lazım, İbni Hacer lazım, Sübkî lazım. Yani biz, hırsıyla girdiğimiz zaman, süratlenme mesafesini erken kullanınca her şeyi dağıttığımız bir sistem oluşturmuş olabiliriz. Sünnete davette de aynı sıkıntı var. Yani biz sünneti seniyyeye hizmet edeceğimiz böyle arzu ediyoruz. İnşallah Allah muvaffak eder. Adam alkol kullanıyor sakal bırakmaya teşvik ediyorsun sünneti ihmal etme kardeşim. Yahu adam alkol kullanıyor meyhanede. Bunun sakalını kesmesi lazım üstelik sünnete zarar bu. İmanı olmayanın sünneti olsa ne olacak vacibi olsa ne olacak. Önce iman gerekiyor, haramlardan kaçınmak gerekiyor, farzlardan kusur yapmamak gerekiyor, sıra sünnete geldi. Yani düşünebiliyor musunuz? Bir çocuk maazallah bir apartmandan düştü, dördüncü kattan düştü. Ağlamasın diye oyuncakçıya götürüyorsun çocuğu. E çocuğa oyuncak almak sevap değil mi? Bu çocuk apartmanın üst katından düştü. Hatta senin tutmaman lazım. Acil ehil birisi, ambulans gelip bunu tutması lazım. Tuttuğun yeri daha fazla kırarsın sen. Orada yapılması gereken şey oyuncak almak değil. Sağlam çocuğu oyuncakçıya götürürsün. Ya da hastaneden komadan çıkar bir çocuk, sonra eline oyuncak alır gidersin. Sünneti hâşâ bin kere hâşâ maazallah sünneti oyuncakçıya benzetmiyorum ben, misal veriyorum. Acil vakıa varken acil olmayanın gelip acilin yerine oturması bir hatadır diyorum. Sünnette bu tip aşırılık yapılabilir. Sabah namazını kılmayan bir adam tarikata girmiş, tarikatta şu kadar tespih yapıyormuş onu yapıyor. Katrilyon kere tespih yapsan katrilyon defa dilinde tüy bitse tespih yapmaktan, sabah namazının bir rekâtı değil bu Allah katında. Sabah namazından başka bir zikir yok senin. Evet, zikir ehli olmak, o sünnetler sabah namazının altına zemin oturttuğu için sabah namazına kalkmayı kolaylaştırır ayrı bir konu ama acil olan o değil. Bunu bu şekilde tespit etmek istiyoruz.

Bir başka taktik de sünnetlerden bir sünneti, sünnetin tamamı gibi görme hastalığıdır. Yani biz mesela; İslam'ın beş şartı var diyoruz. Orucu İslam'ın bütünü görmüyoruz. Beşte biri görüyoruz. Sünnetlerden bir sünnet de İslam'ın bütünü değildir. Mesela; misvak bir sünnettir. Diş temizliği diyelim sünnettir. Bunu misvak diye geniş bir zemine alalım. Çünkü misvak bulamayanlar fırça ile veya başka bir şey ile mesela da Nevevî rahmetullahi aleyh çok enteresan bir örnek veriyor. İnsan fırça, misvak bulamadığı zaman hırkasının bir ucuyla dişlerini temizleyebilir, sünnet yerini bulur diyor. Çünkü orijinal emir misvakın kendisi kadar aynı zamanda diş temizliğidir. Şimdi diş temizliği bin sünnetten bir tanedir. Bir insan dişleri çok temiz diye 'elhamdulillah bu zamanın İbni Ömer'i. Adımı görmüyor musun ya adam sünnet düşkünü.' Hâlbuki onun hobisi var, zevk alıyor dişlerini temizlemekten. Tamam, bir sünnet uyguluyor ama diğer sünnetleri kökten bir kenara koymuş. Sadece dişleri temiz görünsün diye bir sünnete uyuyor, bu ehli-sünnet değil. Lafla olmuyor bu işler. Sünnet, bir hayatın bütünü Resûlullah'ın şekline göre yaşamaktır. Becerebildiğin kadar. Burada tek bir sünneti bütün sünnetler gibi görmek yanlış. Aynı şekilde tabi sünnetleri farzların yerine koyma hastalığı da bir hastalıktır. Yani mesela; bir Müslümanın, çok basit bir örnek, çocuklarıyla ilgilenmesi

bu fesat zamanında çocuklarını fitne ortamından kurtarması farz mıdır, sünnet midir? Herhalde farzdır. Çocukları ihmal edip uzak bir camide namaz kılmaya gidiyor. Neden? Mesafe uzadıkça fazla yürüdüğü için sevap kazandığından Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellemin sünneti var uzak camilere gidin diyor. Ama sen burnunun dibindeki camiye değil de daha uzak camiye gittiğini görünce çocukların 'Allah babamın camilerini uzak etsin. Âmin' diye dua ediyorlar. Neden? Sen yirmi dakika geç geleceksin, o da internette istediği gibi boş geçirecek o. Sen bir sünnete uydun ama farz olan çocuğunu haramdan kurtarmayı ihmal ettin. Taktik hatası bu. Bunu yapmamalıydın. Sünnet kılıfı örtmüyor bu hatayı. Burada şeytan ne yapıyor? 'Sen git, orada da bir ihtiyar bul, onunla da güzel bir ilmihal dersi yapın camide, çocuk da internetteki derslerini ihmal etmesin' oluyor. Sen Rabb'ini kazandım derken şeytan onu kazanıyor. Senin çocuğunu şeytan kendine yem ettiği sürece sen Allah'ı kazanamadın aslında. Mü'min hayatı yukarıdan seyrederek. Kuş bakışı seyreder. Bu kuş bakışı seyretmeye özel hatalarımız engel olmamalıdır.

Burada bir hata daha sünnet kelimesi konuşulduğunda karşımıza bid'at diye bir kelime çıkar. İnşallah onunla ilgili bir ders yapacağız. Yani sünnet, hadisler, peygamberce hayata şekil vermektir. Hayatı Peygamber'in anladığı gibi anlamaktır. Bid'at de hayatın ibadet bölümüne Peygamber'in dışında birisinin parmak sokması demektir. Bu sebeple sünnet, hadis konuşulduğu her yerde bid'at diye kavram gündeme gelir. Onu da inşallah gündeme getireceğiz. Bid'at sünnetle bir tür mücadeledir, ayrık otu savaşıdır. Ama Müslümanların bid'at işleyenler ve işlemeyenler diye ikiye ayrılması da söz konusu değildir. Yani sünnet üzerinden bir bölücülük sakıncalıdır. Bunu vurgulamak istiyorum. Sünnet üzerinden bölücülük yapamayız. Sünneti bir arada olma, sünneti mü'min olarak kenetlenme harcamız yapmak gerekirken, sünneti işlemediği için ihmal ettiği için dışladığımız Müslümanlar bulunursa eğer, biz bile bile kendi bindiğimiz dalı kesmiş oluruz. Bizi bir arada tutacak harcı kuruturuz. Buna dikkat edeceğiz.

Bir başka sıkıntı hadis-i şeriflerin fikhini anlamadan, hadisle Müslümanlık yaşamak da sıkıntıdır. Bunun Peygamber aleyhisselam Efendimiz'den sonraki hemen sahabe neslinde de örneği var. Bir hadis-i şerifi birisi bir yerde okuyor "bu böyledir" diyor. Bakıyoruz ki Ebu Bekir müdahale ediyor "yanlış anladınız ama o öyle değil, biz de böyle anlamıştık Resûlullah bunu düzeltmişti, aslı böyledir bunun" diyor. Yani bu hadis-i şerifler her kafaya uyacak kolaylıkta olmayabilir. Muhakkak ashabi kiramın bilgisine başvurmamız lazım. Biz direk ashabi kirama başvuramayacağımıza göre ashabi kirama başvurmuş nesli, ulemayı tanımamız lazım.

Burada sünnetle ilgili inşallah ileride daha ayrıntılara girdiğimizde, sünnetin müekked olanı, olmayanı, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin doğal bir insan hayatı olarak yaşadığı hayata ait sünneti, Allah böyle istiyor, bunu size uygun görüyor diye tavsiye bulunduğu şeyler bunların hepsini ayırt edeceğiz. Mesela Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem oturarak yemek yedi. Biz masada yiyoruz. Oturarak yemek yemek Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin hayatında masa bulunmadığı için midir, Müslüman oturarak yemek yer diye midir? Bu ayrı, bu da sünnetin ayrıntılarıdır hep. Burada biz Müslüman olarak bu bilgileri bizzat Peygamber aleyhisselamdan da öğreniriz, ashabi kiramdan da öğreniriz, âlimlerin derli toplu bize yaptıkları izahlardan da öğreniriz. Eğer Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin sünneti, yani bize bıraktığı sünneti, onun yaşadığı hayatın gereklerinden, işte Medine'de giydiği kıyafetten kaynaklanıyorsa mesela uzun bir cellabiyi giyiyor. Mesela senenin yaklaşık üç yüz günü aşırı sıcakların olduğu bir yer, sadece gecenin soğuk olduğu bir yer. Eğer onun mevsim olarak sıcak bir bölgeden kaynaklanan bir yerde rida' diye bir şey giyiyor. Cübbe diyoruz biz ona şimdi. Palto giyemezsin, kürk giyemezsin. Kürk haram. Niye? Peygamber giymedi diye bir uygulama yapamayız. Çünkü Peygamber aleyhisselamın 'Allah palto giymeyeceksiniz kürk giymeyeceksiniz dedi' diye bir şey ulaştırmıyor bize. O bulunduğu coğrafyadan kaynaklanan bir kıyafet giydi ama tesettüre de ölçüler koydu. Avret diye bir şey getirdi. Avret diye bir standart var. Kıyafette kibri engelleyecek standartlar var. Temizlik, nezafet diye standartlar var. Yer yer renge işaretler var. Şu renk olsun bu renk olmasın gibi. Bunların hepsini toplayabiliriz. Bunları kendimize Peygamber sallallahu aleyhi ve selleme bağlılığımızın sembolü gibi görebiliriz. Ama hiçbir şekilde Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin sünnetini sıradan alıp mesela; en basit gençler için çok üzüldüğüm bir örnek olarak bunu telaffuz etmek bile istemiyorum. Gençler, tertemiz delikanlı yirmi bir yaşında, otuz yaşında iki çocuklu dul bir bayanla evlenmeye kalkıyor. Ben son bir senede

zannediyorum yedi veya sekiz tane örnek geldi ne yapacağız diye. Yani bu çok cahilce bir bakış tarzı. Eczaneye gidip kutularına göre bu kutu çok güzel bu ilaçtan versene demek gibi bir şey bu. Kutusuna göre ilaç almak gibi bu. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem evet kırk yaşında bir kadınla evlendi, yirmi beş yaşındaydı, doğru. Fakat 'siz de böyle evlenin' demedi. Tam aksine 'niye bakire bir kızla evlenmiyorsun' diye ikaz etti Abdurrahman'ı veya filan sahâbiyi. Kendisi kendisinden on beş yaş büyük bir kadınla evlendi, Hatice'nin daha önce çocukları da vardı üstelik Efendimizin üvey çocukları da var. Ama öyle yapmak isteyenleri ikaz etti. Bu bir sünnet değildir. Hayatının bir döneminde sallallahu aleyhi ve sellem öyle yapmıştı. Ama 'Allah size böyle diyor herkes dul kadınla evlensin diyor' demedi. Dul kadınlara yardım etmeyi teşvik etti. Evlenmeyi değil. Tam aksine mutlu olmanız için bakire bir kadınla evlenin dedi. Ben sireti nebi'de okudum diye böyle yapmak, Efendimizin yedi çocuğu oldu, kim ehli-sünnetse yedi çocuğu olur. Böyle denmez ki çocuğu Allah veriyor. Ne yediği yakalamak şart, ne geçmek şart, ne de az kalmak günah. Allah verdiği kadar veriyor. Yani sünnet demek Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in hayatını okuduğun her şeyi yapmak demek değildir. Bir kere daha ve çok ciddi bir şekilde karşımıza Nevevîsiz, İbni Hacer'siz, Suyutîsiz yol almak zor. Yani bu bilgilerin hepsini toplayıp önümüze koyan, kuşbakışı bütün yirmi üç yılı, Kur'an-ı, sünneti, bu mirası topluca görebilen birisi lazım. Sen görebiliyorsan ne âlâ. Ama bir Nevevî'nin görüşü gibi o gözlükle bakabilecek bir insan ne yazık ki yetişmiyor. Çünkü insanlar sünneti Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in mirasını, ta ana rahmindeyken başlayacak şekilde ciddiye alıp öğrettikleri âlim bir nesil yetiştirmiyorlar epey bir zamandan beri. Nevevîler bu yüzden gelmiyor. Yoksa Nevevî, İbni Hacer put değil, rakipleri olmaz diye bir şey yok.

Her halükarda Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in sünnetine sahip çıkalım. Kendimizi bu konuda muhakkak test edelim. Çünkü kıyamet günü yüzleşeceğiz inşallah sevgili Peygamberimiz'le diyoruz ama bu arada da bazı teknik hatalar da sünneti algımlarken, yaşarken teknik hatalar da olabiliyor. Olmaması için bu ikazları yapmış olduk.

Ve sallallahu ve selleme ala seyyidina muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ecmein. Velhamdulillahi Rabbi'l âlemin.